

СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО

Студентски трг 3

11000 Београд

Саопштење за јавност Српског биолошког друштва

Из саопштења објављеног на сајту Министарства просвете, науке и технолошког развоја од 04.10.2022. године, смо сазнали да је по налогу Министарства, Завод за унапређење образовања и васпитања (ЗУОВ) образовао Комисију чији нам састав и компетенције нису познате, и која је установила да: „*треба исправити недостатке у седам од осам одобрених уџбеника за биологију за 8. разред основне школе, а који се односе на „биолошки смисао адолосценције“*“. Такође смо сазнали да је основ за образовање Комисије био закључак Националног просветног савета (НПС) донесен на седници од 16.09.2022. године који се у свом првом делу ослања на став Српског биолошког друштва (СБД) тврдећи *да је програм биологије за осми разред основне школе заснован на научним чињеница, али у свом другом делу констатује да ниједна интерпретација програма не може да садржи елементе идеологије и да се мора водити рачуна о психолошким и социолошким предзнањима ученика када је у питању интерпретација програма, будући да ђаци психологију уче од другог разреда средње школе, а социологију од трећег.*

У даљем тексту Саопштење имплицира да је СБД консултовано поводом свих ових активности и да се оно са њима сложило, што није тачно. Српско биолошко друштво је на захтев НПС доставило мишљење, чији је текст јавно доступан и налази се у интегралном облику у прилогу овог саопштења. У том мишљењу СБД се јасно и недвосмислено изјаснило само о научној утемељености програма наставе биологије за 8. разред основне школе и ниједном речју се није бавио садржајем уџбеника по овом питању, а још мање евентуалном потребом за њихову измену. Штавише, представница СБД у НПС једина је гласала против донетог закључка објашњавајући да други део закључка не одражава став СБД.

Стога се СБД у потпуности ограђује од било каквог директног или индиректног удела и одговорности за образовање и рад Комисије ЗУОВ-а. Штавише, сматрамо лошом успостављену праксу парцијалне измене већ одобрених уџбеника без јасно дефинисаних критеријума. Забрињава нас чињеница да је изменјено чак 7 од 8 уџбеника. Можда би се могло и прихватити да су аутори једног или два уџбеника недовољно прецизно интерпретирали Програм, али да је то учинила велика већина је мало вероватно.

Посебно забрињава начин измене уџбеника. Из разговора са ауторима смо сазнали да је Комисија ускратила ауторима било какву аутономију у измени текста у оквиру евентуалних сугестија, смерница или захтева, вршећи директне интервенције у тексту, бришући или мењајући његове поједине делове. Овај поступак јако подсећа на цензуру против чега је СБД чврсто и принципијелно против.

Председник СБД

проф. др Мирољуб Живић

